

Sporočilo za javnost

Evropski dan darovanja organov in tkiv in zdravljenja s presaditvijo

Evropski dan darovanja organov in tkiv in zdravljenja s presaditvijo bomo počastili v soboto, 8. oktobra, s prireditvami v Ljubljani in 15. oktobra v Murski Soboti. Prireditve bo organiziral Zavod za presaditve organov in tkiv Slovenija-transplant.

S tem dnem, ki ga obeležujemo na pobudo Sveta Evrope, želimo **povečati ozaveščenost ljudi in spodbuditi javno razpravo o pomenu darovanja organov**; le-to je osnova za transplantacijsko dejavnost, s katero v sodobni medicini rešujemo življenja velikemu številu zelo bolnih ljudi oziroma izboljšujemo njihovo kakovost življenja. Prav tako ob tem dnevu **izrekamo solidarnost in podporo bolnikom, ki še čakajo na presaditev in zahvalo vsem darovalcem organov in njihovim svojcem**. To je tudi priložnost, da se bolniki in svojci **zahvalimo medicinskemu osebju**, ki s svojim delom in prizadevanji pomaga izvajati to pomembno zdravstveno dejavnost.

V Sloveniji živi z odpovedjo ledvic približno 2050 bolnikov: 1450 se jih zdravi z dializo, 600 pa jih ima presajeno ledvico. **Med bolniki s kronično odpovedjo ledvic jih ima torej skoraj tretjina presajeno ledvico**; ta delež od leta 2000, kar smo začeli v Sloveniji kot članica organizacije za izmenjavo organov Eurotransplant aktivno izvajati zdravljenje s presaditvijo ledvic, vztrajno narašča, vendar je še vedno precej nižji kot v nekaterih drugih evropskih državah, na primer Norveškem, kjer je presajenih kar 72 odstotkov bolnikov s kronično ledvično odpovedjo.

Za slovenske bolnike, ki potrebujejo zdravljenje s presaditvijo organa, je bilo **leto 2010 izjemno**, saj gre za najbolj uspešno leto slovenske transplantacijske dejavnosti doslej. Po zaslugi **plemenite odločitve 41 umrlih darovalcev organov in njihovih svojcev, ki so privolili v darovanje, so v UKC Ljubljana presadili 104 organe. Med njimi je bilo 61 ledvic**, kar pomeni, da zdravljenja z dializo to leto več ni potrebovalo 61 ledvičnih bolnikov. Podatki, ki so jih za države Sveta Evrope za leto 2010 zbrali pri Svetu Evrope, kažejo, da se je Slovenija z **20,5 umrlimi darovalci organov na milijon prebivalcev** uvrstila na 9. mesto med državami; v letu 2009 se je uvrstila na 15. mesto. Na prvo mesto se je uvrstila Španija s 31,96 umrlimi darovalci organov na milijon prebivalcev. V Sloveniji smo tako leta 2010 uspeli identificirati tretjino manj umrlih darovalcev kot najbolj uspešna država na tem področju. Če ob organih umrlih darovalcev upoštevamo tudi organe živih darovalcev, se je Slovenija na skupni lestvici uvrstila nižje, na 16. mesto, saj **lani pri nas nismo presadili ledvice, ki bi jo podaril živi darovalec**. Po številu presajenih ledvic umrlih darovalcev se je Slovenija uvrstila na zelo dobro 9. mesto, saj **smo presadili 30,50 ledvic na milijon prebivalcev**; na Hrvaškem, novi evropski zvezdi na transplantacijskem področju, pa so presadili kar 50,91 ledvic na milijon prebivalcev.

Podatki o številu presajenih organov v letošnjem letu žal niso tako dobri kot lani, vendar upamo, da se bodo te številke do konca leta povečale. Za vsako to številko se skriva pljučni,

srčni ali jetrni bolnik, ki je po zaslugi presaditve organa ostal živ, ledvični bolnik, ki mu več ni treba tri krat na teden vsaj štirih ur preživeti na dializi in se zaradi stroge diete odrekati tekočini, sadju in zelenjavi in vrsti drugih živil, ali sladkorni bolnik z ledvično odpovedjo, ki poleg dialize prav tako več ne potrebuje zdravljenja z inzulinom.

Pri Zvezi društev ledvičnih bolnikov Slovenije se zahvaljujemo vsem živim in umrlim darovalcem organov in njihovim svojcem za njihovo plemenito in srčno odločitev, zaradi katere se je izboljšala kakovost življenja 782 ledvičnih bolnikov, kolikor so jim doslej presadili ledvico. **Na presaditev jih po podatkih Zavoda Slovenija-transplant trenutno čaka 109.** Poudariti bi želeli tudi, da izkazujejo ljudje v Sloveniji izjemno solidarnost z bolniki, ki potrebujejo presaditev organa, saj je darovanje v letu 2010 kljub težkemu trenutku, v katerem se odvijajo ti postopki, po podatkih Slovenija-transplanta **zavrnilo le 17odstotkov svojcev možnih umrlih darovalcev.**

Pri Zvezi društev ledvičnih bolnikov Slovenije vabimo vse, da **svojo odločitev o darovanju organov zapišejo na kartico zdravstvenega zavarovanja** in tako olajšajo ugotavljanje njihove volje, v kolikor bi se izkazalo, da bi po smrti lahko darovali organe. Koristi tudi, da se o svojih željah v zvezi z darovanjem pogovorite v krogu družine. Dobro je vedeti tudi to, da je verjetnost, da se boste za časa življenja znašli na kakšnem od seznamov čakajočih na presaditev organa, tri krat večja, kot je verjetnost, da boste po smrti med darovalci organov.

Vabimo pa vas tudi, da se 8. in 15. oktobra udeležite prireditev v parku Tivoli v Ljubljani in v parku v Murski soboti, saj bomo tam tudi bolniki s presajenimi organi in boste lahko iz prve roke izvedeli, kako veliko spremembo je prinesla presaditev organa v naše življenje in v življenje naših najbližjih.

Mojca Lorenčič, Zveza društev ledvičnih bolnikov Slovenije

Ljubljana, 5. 10. 2011